

Lähteet ja kirjallisuus

Arkistolähteet

Hämeenlinnan maakunta-arkisto (HMA), Hämeenlinna

Hahkialan kartanon arkisto

Sukuhistoriallisia arkistojäljenteitä

Hauhon seurakunnan arkisto

Haudattujen luettelot 1748, 1761

Lastenkirja 1792–1822

Kansallisarkisto (KA), Helsinki (viitattu osaksi Digitaaliarkiston kautta)

Hämeen voudintilien sarja:

3864 Sairialan kartanon voutikunnan maakirja ja tilikirja 1558–1558

4334a Hauhon ja Ylisen voutikunnan sakkoluettelo 1594–1597

4357 Hauhon ja Ylisen voutikunnan maa- ja tilikirja

4368 Hauhon ja Ylisen voutikunnan maakirja ja tilikirja 1603–1603

4379 Hollolan ja Hattulan voutikunnan tilikirja ja kymmenysluettelo
1606–1606

4409 Hollolan ja Hattulan voutikunnan tilikirja 1610–1610

4443 Hollolan ja Hattulan voutikunnan tilikirja 1616–1616

4447 Hollolan ja Hattulan voutikunnan ja Hämeen linnan ja
latokartanoiden tilikirja 1617–1618

Uudenmaan ja Hämeen läänintilien sarja:

6964 Tarkastuspöytäkirjoja ja luetteloita koskien Uudenmaan ja
Hämeen läänin säteritiloja ja rajapiiritiloja 1682

7879 Henkikirja 1635

7905 Hollolan kihlakunnan maakirja 1639

7959 Tositekirja (henkikirja) 1654

7971 Maakirja 1661

7975 Aution tarkastuspöytäkirjoja 1662

7983 Hämeen läänin henkikirja 1665

7990 Tositekirja 1666

7999 Tositekirja 1669

8072a Tositekirja 1694

Hollolan tuomiokunnan arkisto:

Hollolan tuomiokunnan renovoidut tuomiokirjat.

Hauhon, Tuuloksen ja Lammin käräjät:

I KO a:1 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1610–1611

I KO a:2 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1622–1633

I KO a:3 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1634–1639

I KO a:4 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1639–1643

I KO a:6 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1649–1652

Porvoon ja Hollolan tuomiokunnan renovoituiden tuomiokirjat.

Hauhon ja Tuuloksen käräjät:

KO a:2 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1660–1668

KO a:3 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1664–1666

KO a:5 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1669–1669

KO a:6 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1671–1671

KO a:7 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1670–1675

KO a:8 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1672–1678

KO a:15 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1694–1694

Maanmittaushallituksen arkisto (MHA)

Kartat

Kansanrunousarkisto, Helsinki

Paikkakuntahuumori-kortisto

Hauho

Museoviraston arkisto, Helsinki

Saukkonen, Jyri 1983: Hauhon muinaisjäänne. Inventointi 1983.

Mikkola, Esa 2009: Mikkeli Tuukkala. Varhaiskeskiaikaisen ruumiskalmiston kaivaus 18.8.–8.10.2009.

Ruotsin Sota-arkisto (SKRA), Tukholma

Mantals och bägolängd över Hauho socken 1629

Nylands och Tavastehus läns kavalleriregemente. Neder Hollola comp. GMR 1720–1721, 1735

Tavastehus inf. regm:te. Öfverste lieutenantens comp. GMR 1716

Ruotsin Valtionarkisto (SRA), Tukholma

Arvid Henrikinpoika Tawastin kokoelma

Vol. 2: Kurjalan ja Vesunnan kartanon tilit 1584–1584, 1591–1596.

Pitäjänskartat

Hauhon pitäjänkartta 1751, Magnus Gustaf Fillmer.

Turun maakunta-arkisto (TMA), Turku

Gerttenin arkisto

Laamannin ja kihlakunnanoikeuden pöytäkirjoja, Kansio 3:

Hauhon laamannin käräjät 1585

Turun tuomiokapitulien arkisto, Turku

Suomea osaamattomien lista. Eb: 91, 1/1–30.6.1779.

Lähdejulkaisut

Stockholms tänkeböcker från år 1592, XII: 1620–1621. Toimittaneet Sven Olsson ja Naemi Särnqvist. Stockholms Stadsarkiv, Stockholm 1976.

Suomen hopeaveroluettelot 1571, III: Häme. Toimittanut John E. Roos. Suomen historian lähteitä V, 3. Suomen Historiallinen Seura. Helsinki 1944.

Internettietokannat

(osoitteet tilanteen 21.4.2015 mukaiset)

Diplomatarium Fennicum (DF), <http://extranet.narc.fi/DF/index.htm>

Elonet – kansallisfilmografia, <http://www.elonet.fi>

Fornsvensk lexikalisk databas, <http://spraakbanken.gu.se/fsvldb>

Hiski – Historiakirjat, <http://hiski.genealogia.fi>

Kansallisarkiston Digitaaliarkisto, <http://digi.narc.fi>

Sukutilat webissä, <http://sukutilat.sarka.fi/>

Suomen Sukuhistoriallinen Yhdistys, <http://www.sukuhistoria.fi/sshy/index.htm>

Svenska Akademiens Ordbok, <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/>

Vanhan kirjasuomen korpus, <http://kaino.kotus.fi/korpus/vks/teksti/lait/martti.ml.xml>

Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852, <http://www.helsinki.fi/ylioppilasmatrikkeli/>

Digitaaliset kartta-aineistot

Maanmittauslaitos 2008: Maastokartta 1:100 000, vesistöt.

Maanmittauslaitos 2010: Korkeusmalli 2 m.

Museovirasto 2015: muinaisjäännösten paikkatiedot 1/2015.

Museovirasto 2012: muinaisjäännösten paikkatiedot 1/2012.

Sanomalehdet

Hämeen Sanomat 1882, 1883, 1886

Hämäläinen 1878

Tiedonannot

Ehrnsten, Frida 2015: sähköposti.

Immonen, Visa 2014: suullinen tiedonanto.

Koskinen, Ulla 2014: suullinen tiedonanto.

Kupila, Ossi 2014: sähköposti.

Kirjallisuus

- Ailio, Julius 1922: Karjalan soikeat kupurasoljet: katkelma karjalan koristetyylin kehityshistoriasta. *Suomen muinaismuisto-yhdistyksen aikakauskirja* XXXII/3, 1–81.
- Anthoni, Eric 1947: Kring vår medeltids genealogiska forskning. *Societas Scientiarum Fennica Årsbok – Vuosikirja* XXV B n:o 2. Finska Vetenskapsakademien, Helsingfors.
- Anthoni, Eric 1970: *Finlands medeltida frälse och 1500-tals adel*. Skrifter utgivna av Svenska Litteratursällskapet i Finland 442. Svenska Litteratursällskapet i Finland, Helsingfors.
- Appelgren, Hjalmar 1897: De runda djurspännena i Finland. *Finskt Museum* 1897, 1–14.
- Arbman, Holger 1940: *Birka I: Die Gräber, Tafeln*. Kungliga Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Stockholm.
- Aspelund, A.R.R 1978: Hauholaisia aatelissukuja. *Hauhon Joulu* 1978, 4–5.
- Bel'skiy, Stanislav 2012: *Mogil'nik Kùlâlahti Kalmistomäki v Severo-Zapadnom Priladože*. Svod arheologičeskikh istočnikov Kunstkamery; 3. Sankt-Peterburg.
- Blomqvist, Tore 2013: *Sotilaita Ruotsista Hämeeseen. Isonvihan jälkeän syksyllä 1721 Ruotsista Hämeeseen siirrettyjä sotilaita*. Lahden seudun sukututkijat ry, Lahti.
- Charpentier, Axel 1928–1929: Hahkiala. Teoksessa *Herrgårdar i Finland* III. Toimittaneet Gabriel Nikander ja Kurt Antell. Söderström, Helsingfors.
- Charpentier, Jean Torsten, Klaus ja Rolf 2000: *Fideikommissarier inom släkten Charpentier. Hahkiala fideikommissgård*. Painamaton käsikirjoitus.
- Cleve, Nils 1943: *Skelettgravfältet på Kjuloholm i Kjølo*. I: *Den yngre folkvandringstiden*. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja XLIV:1. Suomen Muinaismuistoyhdistys, Helsinki.
- Cleve, Nils 1978: *Skelettgravfältet på Kjuloholm i Kjølo*. II: *Vikingatid och kårstågstitid*. *Gravfältet C*. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja XLIV:2.
- Drake, Knut 1985: Kirkkorakennukset. Teoksessa *Hauhon, Luopioisten ja Tuuloksen historia* I. Toimittanut Y. S. Koskimies. Hauhon, Luopioisten ja Tuuloksen kunnat. Hauho, Luopioinen ja Tuulos.
- Dyer, Christopher C. 2007: Were Late Medieval English Villages 'Self-Contained'? Teoksessa *The Self-Contained Village? The Social History of Rural Communities, 1250–1900*. Explorations in Local and Regional History 2. University of Hertfordshire Press, Hatfield.
- Enqvist, Johanna 2005: Rautakauden tyyppin keramiikka – rautakautinen keramiikkatyypin keramiikka? *Arkeologipäivät* 2004. Suomen arkeologinen seura ry, Turku.
- Ferm, Olle 1991 (toim.): *Kyrka och socken i medeltidens Sverige. En samling uppsatser*. Studier till det medeltida Sverige 5. Riksantikvarieämbetet, Stockholm.
- Gaunt, David 1983: *Familjeliv i Norden*. Gidlunds, Hedemora.
- Haggren, Georg 2007: Keskiaikaiset säädöt ja kartanoläänit. Teoksessa *Suomen historian kartasto*. Toimittaneet Pertti Haapala ja Raisa Toivo. Karttakeskus, Helsinki.
- Hakanen, Marko 2011: The Reach of Power. Teoksessa *Physical and Cultural Space in Pre-industrial Europe*. Toimittaneet Marko Lamberg, Marko Hakanen ja Janne Haikari. Nordic Academic Press, Lund.

- Hallinder, Pär 1986: Streit- und Arbeitsäxte. Teoksessa Birka II:2: *Systematische Analysen der Gräberfunde*. Toimittanut Greta Arwidsson. Kungl. Vitterhetsakademierna, Stockholm.
- Happonen, Päivi 2004: *Sukututkimuksen asiakirjaopas*. Väestöhistorialliset arkistolähteet. Karjala-tietokantasäätiö, Mikkeli.
- Happonen, Päivi 2009: *Kaksi todellisuutta? Kirkonkirjat ja henkikirjat Sortavalan kaupungin väestöllisen profiilin kuvaajina 1800-luvun alusta vuoteen 1940*. Yhteiskuntatieteellisiä julkaisuja 96/Arkistolaitoksen toimituksia 8. Joensuu yliopisto, Joensuu, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-219-316-2> (viitattu 21.4.2015).
- Heikinmäki, Maija-Liisa 1981: *Suomalaiset häätavat. Talonpoikaisten avioliiton solmintaperinteet*. Otava, Helsinki.
- Hiekkanen, Markus 2007: *Suomen keskiajan kivikirkot*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia 1117. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Hockman, Tuula 2006: *Kolmen polven perilliset. Ingeborg Aakentytär (Tott) ja hänen sukunsa (n. 1460–1507)*. Bibliotheca Historica 104. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Huurre, Matti 1995: *9000 vuotta Suomen esihistoriaa*. Otava, Helsinki.
- Immonen, Visa 2010: *Golden Moments. Artefacts of Precious Metals as Products of Luxury Consumption in Finland c. 1200–1600*. Archaeologia Medii Aevi Finlandiae XVI. The Society for Medieval Archaeology in Finland, Turku.
- Jones, Lee 2002: Overview of Hilt & Blade Classifications. Teoksessa *Swords of The Viking Age*. Toimittanut Ian Peirce. The Boydell Press, Woodbridge.
- Jutikkala, Eino 1932: *Suomen kartanolaitos Ruotsin vallan viimeisenä aikana II*. Historiallisia tutkimuksia XV 2. Suomen Historiallinen Seura, Helsinki.
- Jutikkala, Eino 1957: Väestö ja yhteiskunta. Teoksessa *Hämeen historia II:1*. Toimittanut Eino Jutikkala. Hämeen heimoliitto, Hämeenlinna.
- Kasurinen, Tarja 1995: *Hauhon vesireitin asutuksen kehittyminen rautakaudella*. Turun yliopisto, arkeologia. Painamaton pro gradu -tutkielma.
- Keskitalo, Oiva 1985: Esihistoria. Teoksessa *Hauhon, Luopioisten ja Tuuloksen historia I*. Toimittanut Y. S. Koskimies. Hauhon, Luopioisten ja Tuuloksen kunnat. Hauho, Luopioinen ja Tuulos.
- Kivikoski, Ella 1938: Likarmade spännen från vikingatiden. *Finskt Museum* 45, 10–28.
- Kivikoski, Ella 1939: *Die Eisenzeit im Auraflussgebiet*. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja 43. Suomen Muinaismuistoyhdistys, Helsinki.
- Kivikoski, Ella 1955: Hämeen rautakausi. Teoksessa *Hämeen historia I*. Toimittaneet Eino Jutikkala et al. Hämeen heimoliitto. Karisto, Hämeenlinna.
- Kivikoski, Ella 1973: *Die Eisenzeit Finnlands*. Suomen Muinaismuistoyhdistys, Helsinki.
- Korkeakoski-Väisänen, Kristiina 1981: *Manner-Suomen viikinki- ja ristiretkiaikaiset rannerenkaat ja niiden ornamenttiikka*. Karhunhammas 5. Turun yliopisto, Turku.
- Knuutila, Jyrki 2010: *Soturi, kuningas, pyhimys. Pyhän Olavin kultti osana kristillistymistä Suomessa 1200-luvun alkupuolelta 1500-luvun puoliväliin*. Suomen Kirkkohistoriallisen Seuran toimituksia 203. Suomen Kirkkohistoriallinen Seura, Helsinki.
- Koivisto, Leena 1991: *Maarian Taskula ja Virusmäki: kaksi nuoremman rautakauden kalmistoa Turussa*. Turun yliopisto, arkeologia. Painamaton pro gradu -tutkielma.

- Koskimies Y. S. 1985: Väestön juuret. Teoksessa *Hauhon, Luopioisten, Tuuloksen historia* I. Toimittanut Y. S. Koskimies. Hauhon, Luopioisten ja Tuuloksen kunnat, Hauho, Luopioinen ja Tuulos.
- Koskinen, Ulla 2011: *Hyvien miesten valtakunta. Arvid Henrikinpoika Tawast ja aatelin toimintakulttuuri 1500-luvun lopun Suomessa*. Bibliotheca Historica 132. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Kuusela, Jari-Matti 2012: Tools of lethal play. Weapon burials reflecting power structures and group cohesion during the Iron Age in Ostrobothnia, Finland. Toimittaneet Ragnhild Berge, Marek E. Jasinski ja Kalle Sognnes. *N-TAG Ten, the Proceedings of the 10th Nordic TAG Conference at Stiklestad, Norway 2009*. BAR S2399, 275–289.
- Lahtinen, Anu 2012: Maassa vaurauden perusta. Maaomaisuus ja valta keskiajan ja uuden ajan alun Suomessa. Teoksessa *Kansallinen kapitalismi, kansainvälinen talous*. Toimittaneet Niklas Jensen-Eriksen, Mirkka Lappalainen, Jouko Nurmiainen ja Sakari Siltala. Siltala, Helsinki.
- Lahtinen, Anu 2013: Kartano ja kyläläiset. Sundholman omistajien ja lähiseudun asukkaiden omaisuuskiistoja 1500-luvun Kalannissa. *Ennen ja Nyt: Historian tietosanomat* 24.9.2013, <http://www.ennenjanyt.net/2013/09/kartano-ja-kylalaiset-sundholman-omistajien-ja-lahiseudun-asukkaiden-omaisuuskiistoja1500-luvun-kalannissa/> (viitattu 21.4.2015).
- Lamberg, Marko, Mäkinen, Minna ja Uotila Merja 2008: Kylä ympäristössään. Historiallis-etnologinen katsaus päijätähmäläisen maalaisyhteisön elinpiiriin noin vuosina 1400–2000. *Lähde – historiatieteellinen aikakauskirja* 5 (2008), 91–109.
- Lamberg, Marko, Mäkinen, Minna ja Uotila, Merja 2011: A Rural Living Sphere. Teoksessa *Physical and Cultural Space in Pre-industrial Europe*. Toimittaneet Marko Lamberg, Marko Hakanen ja Janne Haikari. Nordic Academic Press, Lund.
- Lehtonen, Juhani U. E. 1968: Suomenlahden suomalaisten saarikylien avioliittokenttiä. *Suomi* 113:3.
- Lehtosalo-Hilander, Pirkko-Liisa 1982: *Luistari II. The Artefacts*. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja 82:2. Suomen Muinaismuistoyhdistys, Helsinki.
- Lehtosalo-Hilander, Pirkko-Liisa 1984: Keski- ja myöhäisrautakausi. Teoksessa *Suomen historia* 1. Toimittaneet Yrjö Blomstedt et al. Weilin + Göös, Espoo.
- Lehtosalo-Hilander, Pirkko-Liisa 1985: Viikinkiajan aseista. Leikkejä luvuilla ja lohikäärmeillä. *Suomen Museo* 1985.
- Luoto, Jukka 1984: *Liedon Vanhalinnan mäkilinna*. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja 87. Suomen Muinaismuistoyhdistys, Helsinki.
- Lähde, Heikki K. 2007: *Isojako ja Lieson uudisasutus. Tutkimus asutuksen muotoutumisesta ja sen sidonnaisuudesta maakirjataloihin laajassa talonpoikaiskylässä*. Helsingin yliopisto, Helsinki, <http://lib.tkk.fi/Diss/2007/isbn9789512287949/> (viitattu 21.4.2015).
- Maaranen, Päivi 2000: Hengellisen ja maallisen vallan manifestoitumisesta keskiajan maisemassa. – *Ennen & Nyt* 4/2004, 1–10, <http://www.ennenjanyt.net/4-04/maaranen.pdf> (viitattu 21.4.2015).
- Maaranen, Päivi 2011: *Landscapes of Power*. Teoksessa *Physical and Cultural Space in Pre-industrial Europe. Methodological Approaches to Spatiality*. Toimittaneet Marko Lamberg, Janne Haikari ja Marko Hakanen. Nordic Academic Press, Lund.
- Miettinen, Tiina 2012: *Ihanteista irrallaan. Hämeen maaseudun nainen osana perhettä ja asiakirjoja 1600-luvun alusta 1800-luvun alkuun*. Acta Universitatis

- Tamperensis 1756/ Acta Electronica Universitatis Tampereensis 1229. Tampereen yliopisto, Tampere, <http://tampub.uta.fi/handle/10024/66932> (viitattu 21.4.2015).
- Miettinen, Tiina & Alitalo-Mäkelä, Anneli 2009: *Hauhon historia* II. Hauho-Seura, Hauho.
- Moilanen, Mikko 2010: Rautakauden miekat. Teoksessa *Miekka Suomessa*. Toimittanut Kari Hintsala. Turun Museokeskus, Turku.
- Mäkinen, Kirsti 2007: *Lollot ja kollot. Suomalaista naapurihuumoriam*. Otava, Helsinki.
- Niemimaa, Toini 1938: Lisätietoja uhri- eli ”kuppikivistä”. *Suomen Museo* XLV, 45–53.
- Palola, Ari-Pekka 1996: Yleiskatsaus Suomen keskiaikaisten seurakuntien perustamisajankohdista. *Faravid XVIII–XIX*, 67–104.
- Petersen, Jan 1919: *De Norske Vikingesverd*. Kristiania.
- Pihlman, Aki 2003: Kaupunki, maaseutu ja keskiaikaiset saviastiat. Teoksessa *Kaupunkia pintaa syvemmältä – arkeologisia näkökulmia Turun historiaan*. Toimittanut Liisa Seppänen. Archaeologia Medii Aevi Finlandiae IX. Suomen keskiajan arkeologian seura, Turku.
- Purhonen, Paula 1998: *Kristinuskon saapumisesta Suomeen. Uskontoarkeologinen tutkimus*. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja 106. Suomen Muinaismuistoyhdistys, Helsinki.
- Pirttimäki, Tiina 1991: Etninen raja – elinkeinoraja – avioliittoraja. Enontekiön talollisten avioliittokenttä 1776–1805. Teoksessa *Kolme on kovaa sanaa. Kirjoituksia kansanperinteestä*. Toimittaneet Pekka Laaksonen ja Sirkka-Liisa Mettomäki. Kalevalaseuran vuosikirja 71. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Piilahti, Kari-Matti 2007: *Aineellista ja aineetonta turvaa. Ruokakunnat, ekologistaloudelliset resurssit ja kontaktinmuodostus Valkealassa 1650–1750*. Bibliotheca Historica 106. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Pylkkänen, Anu 1990: *Puoli vuodetta, lukot ja avaimet. Nainen ja maalaistalous oikeuskäytännön valossa 1660–1710*. Lakimiesliiton kustannus, Helsinki.
- Pylkkänen, Anu 2005: Forming the Marital Economy in the Early Modern Finnish Countryside. Teoksessa *The Marital Economy in Scandinavia and Britain 1400–1900*. Toimittaneet Maria Ågren ja Amy Louise Erickson. Ashgate, Aldershot.
- Pöllä, Matti 1993: *Vuokkiniemen avioliittokenttä ja perheiden koko 1760-luvulla. Karjalan Heimo* 11–12/1993, 168–169.
- Pöllä, Matti 1997: Itävienalaisen Voijärven pitäjän avioliittokenttä 1779–1810. Teoksessa *Rajamailla* IV. Toimittanut Kyösti Julku. Pohjois-Suomen Historiallinen Yhdistys, Rovaniemi.
- Rasmussen Porsten, Carsten 2004: Modern Manors? The Character of Some Manors in Denmark and Schleswig-Holstein. Teoksessa *Modernisation and Tradition European Local and Manorial Societies 1500–1900*. Toimittaneet Kerstin Sundberg, Tomas Germundsson ja Kjell Hansen. Nordic Academic Press, Lund.
- Ruohonen, Juha 2010: Juvan lintu ja muita myöhäisrautakautisia linturiipuksia. *Aurinkopeura* 5. Suomen Muinaistaideseura, 82–99.
- Salmo, Helmer 1956: Finnische Hufeisenfibeln. *Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja* 56. Suomen Muinaismuistoyhdistys, Helsinki.
- Sarmela, Matti (toim.) 1981: *Pohjolan häät*. Tietolipas 85. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Sarvas, Pekka 1971: Ristiretkiajan ajoituskysymyksiä. *Suomen Museo* 1971, 51–63.
- Sarvas, Pekka 1972: Länsi-Suomen ruumishautojen raha-ajotukset. *Helsingin yliopiston arkeologian laitos*. *Moniste* n:o 6.

- Sjöberg, Maria 2001: *Kvinnors jord, manlig rätt. Äktenskap, egendom och makt i äldre tid*. Gidlunds, Hedemora.
- Snell, Keith D. M. 2003: The Culture of Local Xenophobia. *Social History* 1/2003, 1–30.
- Staecker, Jörn 1999: *Rex regum et dominus dominorum: Die wikingerzeitlichen Kreuz- und Kruzifixanhänger als Ausdruck der Mission in Altdänemark und Schweden*. Lund Studies in Medieval Archaeology 23. Almqvist & Wiksell International. Stockholm.
- Stenqvist Millde, Ylva 2007: *Vägar inom räckhåll. Spåren efter resande i det förindustriella bondesamhället*. Stockholm Studies in Archaeology 39. Stockholms universitet, Stockholm.
- Taavitsainen, Jussi-Pekka 1990: *Ancient Hillforts of Finland. Problems of Analysis, Chronology and Interpretation with Special Reference to the Hillfort of Kuhmoinen*. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja 94. Suomen Muinaismuistoyhdistys, Helsinki.
- Taavitsainen, Jussi-Pekka 1994: Östra Tavastland som samfalld erämark. *Historisk Tidskrift för Finland* 3/1994, 391–412.
- Tak, Herman 1990: Longing for Local Identity. Intervillage Relations in an Italian Mountain Area. *Anthropological Quarterly* 2/1990, 90–100.
- Takahashi, Motoyasu 2007: Family Continuity in England and Japan. *Continuity and Change* 2/2007, 193–214.
- Tala, Yrjö 2008: *Kirkon vai valtion kirjat? Uskontokuntasidonmaisuuuden ongelma Suomen väestökirjanpidossa 1839–1904*. Tutkimuksia/Tilastokeskus 249. Tilastokeskus, Helsinki.
- Tallgren, Aarne 1917: Suomen uhrikivet. *Kotiseutu* 10, 95–102.
- Talvio, Tuukka 2002: *Raha Suomessa ennen euroa*. Museovirasto. Helsinki.
- Talvio, Tuukka 2012: Nya vikingatida fynd från Finland. *Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad* no 2, 25.4.2012.
- Suvanto, Seppo 1985: Keskiaika. Teoksessa *Hauhon, Luopioisten, Tuuloksen historia* I. Toimittanut Y. S. Koskimies. Hauhon, Luopioisten ja Tuuloksen kunnat, Hauhon, Luopioinen ja Tuulos.
- Thunmark-Nylén, Lena 1995: *Die Wikingerzeit Gotlands I: Abbildungen der Grabfunde*. Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Stockholm.
- Thunmark-Nylén, Lena 1998: *Die Wikingerzeit Gotlands II: Typentafeln*. Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Stockholm.
- Tvauri, Andres 1995: *Viron ja Suomen kuppikivet*. Helsingin yliopisto, arkeologian laitos. Painamaton pro gradu -tutkielma.
- Tvauri, Andres 1999: Cup-Marked Stones in Estonia. *Folklore* 11. Institute of the Estonian Language, Tallinn, 113–169.
- Uino, Pirjo 1997: *Ancient Karelia. Archaeological Studies*. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja 104. Suomen Muinaismuistoyhdistys, Helsinki.
- Widén, Bill 2002: *Predikstolen som massmedium i det svenska riket från medeltiden till stormaktstidens slut*. Åbo Akademi, Åbo.
- Viitaniemi, Ella 2008: ”Mitä pitäjän cocouxes päätetty on / kuin Kircon tarpexi tule.” Pitäjänkokous yhteisön kuvaajana 1700-luvulla. *Genos* 2/2008, 73–85.
- Vuorimies, Heikki 2015: *Suuren Pohjan sodan jälkeen Hämeeseen siirretyt ruotsalaisotilaat noin vuoteen 1760*. Jyväskylän Studies in Humanities 258. Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä.